

MEDYA PEDAGOJİSİ ÖĞRETMEN EĞİTİMİNDE

Çev: Emine Uçar İLBUĞA*

Medyadaki gelişmeler ve toplumsal sonuçları öğretmenlik mesleği ve okulların yenilenmesi yönünde uzun süredir bir baskı oluşturmaktadır. Özellikle yaşamın her alanında dijital devrimin etkileri eğitim ve öğretim açısından çok önemli sonuçları beraberinde getirmiştir. Bunlar yalnızca yeni öğrenme biçimleri ve bu konudaki yeni talepler değil, medyanın okullardaki eğitim-öğretim sürecinde kullanılmasını kabul eden kamusal baskı ile karşı karşıya olmasıdır. Ayrıca, çocuk ve gençlerin yetişme koşulları değişmiştir. Aile ve benzeri ortamlarda olduğu gibi, okul dışında da medya tarafından belirlenen boş zaman etkinlikleri ve cazip öğrenme yöntemleriyle gelişen ticari eğitim sektörüne karşı öğretmenlerin hazırlanmaları gerekmektedir. Bu yöndeki diğer talepler, bir yandan ailede yürütülen doğal eğitim ve okullarda yürütülen profesyonel eğitim arasında değişen ilişkilerde durmaktadır. Diğer yandan okulda eğitim ve öğretim için ortak temel normlar ve değerlerde uzlaşmak, her bireyin kendi yaşam tarzını özgürce seçmesine bağlı olarak bireyselleşme ve modernleşme sürecini zorlaştırmaktadır.

Geçmişte eğitim sistemi medya gelişmelerine somut örneklerle dayanarak tepkiler verdi

(Merkert, 1992). Öncelikle yeni medya, çocuk ve gençler için büyük tehlike olarak görüldü ve medyanın zararlı etkilerine karşı çocukların korunması amaçlandı. İkinci aşamada, medyanın pedagojik olanakları keşfedildi ve pedagojik amaçlara ulaşmak adına bu olanaklar büyük bir coşkuyla karşılandı. Üçüncü aşamada önce, söz konusu medyanın pedagojik temelli çok yönlülüğü göz önünde tutularak yavaş yavaş ilişkiler normalleşti. Günümüzde medya alanındaki hızlı gelişmeler nedeniyle, eğitim ve öğretim alanında yeni medyaya karşı tüm duruşları aynı anda yan yana bulmaktayız. Örneğin, bir yandan medyanın şiddet etkisi dikkate alınarak gençlerin korunması talep edilmekte, diğer yandan “Okullar İnternet Ağı” girişi ile okulların kapısı koşulsuz olarak yeni medyaya açılmaktadır. Öğretmenlerin zorunlu olarak düşünce belirtmeleri gerektiğinde bu durum oryantasyon sorunları ortaya çıkartmaktadır. Güncel medyanın gelişmelerine bağlı olarak okullarda eğitim ve öğretimin amaçları yeniden düşünülmelidir. Günümüz modern bilgi toplumu, medya ile desteklenen (eski ve yeni medyayı aynı ölçüde içine alan) iletişim süreçlerini gerektirmektedir. Bu iletişim sürecine demokratik ve eşit katılım, hem toplumsal hem de birey-

Prof. Dr. Dieter Spanhel, Erlangen-Nürnberg Friedrich-Alexander Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi

** Yrd. Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon Sinema Bölümü, ucarilbuğa@akdeniz.edu.tr*

Bu makale, Medienimpulse dergisinde Mart 2007 sayısında yayınlanmış olup, makalenin çevirisi ve yayınlanması için yazardan izin alınmıştır.

sel gelişme her birine uygun, sadece iletişim yeteneği, dil eğitimi ve medya yeterliğini değil, bilakis çocuklar, gençler, yetişkinler ve yaşlılar için medya eğitimini gerektirmektedir. Bunların sağlanmasına ilişkin sorular ise medya pedagojisinin sorumluluğundadır.

Bununla birlikte, okulların öğrencilere medya okuryazarlığını sağlaması tek başına yeterli olmayıp, daha çok yetişmekte olan kuşağa kapsamlı bir medya eğitiminin nasıl sağlanacağı sorusu önemlidir (Spanhel, 2002). Bu sorun çoğu okullarda ya çok az bilinmekte ya da küçümsenmektedir. Bu koşullarda medya pedagojisinin sistematik öğretmen eğitiminin vazgeçilmez bir yapı taşı olarak görülmesi zorunludur.

Medya Pedagojisinin Öğretmen Eğitime Gecikmeli Kabulü

Okullarda medya eğitimi en önemli görev olarak kabul edildikten sonra, pilot denemeler çerçevesinde okullarda medya eğitiminin ilk taslağı geliştirildi, daha sonra yavaş yavaş öğretmen eğitimindeki anlamının bilincine varıldı. Sözü edilen pilot çalışmalar kapsamında, ilk olarak medya pedagojisinin öğretmen eğitimine entegre edilmesinin ivediliği ortaya çıktı (Spanhel, 1999a: 244). Medya eğitiminin öğretmen eğitiminin bir parçası olarak değerlendirilmesine ilişkin ilk resmi açıklama, "Almanya Federal Komisyonunun (1994 yılında) dilekler bölümünde (5. madde, Öğretmenlerin Kalifikasyonu), "Medya Eğitimi Okullarda" başlığı ile eğitim politikaları sayfasında yer aldı (BLK², 1995). Resmi tebligat ise, "Okullarda Medya Pedagojisi" adıyla Kültür Bakanlığı Konferansı (1995)'nda şu şekilde dile getirildi: "Medya

pedagojisi öğretmen eğitiminin her iki döneminde de zorunlu bir süreç olarak görülmemelidir. Medya dünyasındaki hızla gelişmelerden dolayı öğretmenlere yönelik, hizmet içi eğitimler daha bir anlam kazandı".

Bu alandaki gelişmeler her bir eyalette, sistematik ve bölgesel destek eğitim önlemleri olarak üniversite öğretmen eğitiminde ve öğretmenlere yönelik meslek geliştirme kurslarına ilişkin öneriler şeklinde gelişti. Uzun süreli bir gecikmeyle de olsa, bazı eyaletlerde medya pedagojisi öğretmenlik sınav düzenlemelerine dahil edildi. Bunların gerçekleştirilme biçimlerine ilişkin güncel veriler bulunmamaktadır. Kısa zaman önce ek eğitim önerileri ve taslakları öğretmen eğitimine konuldu ve bunun üzerine daha ciddi gidilmelidir. "BİG³" (Bilgi Toplumunda Eğitimin Yolları) kısa adıyla Bertelsmann Vakfı ve Heinz Nixdorf Vakfı tarafından desteklenen girişim bu anlamda önemli bir itici güç olmaktadır. Paderborn Üniversitesinde "Yeni Medya ve Öğretmen Eğitimi" konsepti, beş yıllık model proje kapsamında geliştirildi, denendi ve değerlendirildi (Moll& Tulodziecki, 2000). Bu değerlendirme 1997'de Paderborn'daki bilimsel toplantısında tartışma konusu oldu. Bu konu Alman Toplumunu Eğitim Bilimleri Medya Pedagojisi Komisyonu (DGfE) tarafından, Hamburg (1998) "Medya Jenerasyonu" ve Dortmund (1999) "Profesyonel Siyaset" konferanslarında dile getirildi (Medya Pedagojisi Yıllığı 1 ve 2: Aufenanger, Schulz-Zander; Spanhel 2001 & Bachmair, Spanhel, de Witt, 2001). Bu yöndeki hareketlilik, 1999-2001 yılları arasında yedi üniversitenin katılımıyla gerçekleştirilen Yükseköğretim Ağı,

² Bund-Länder-Kommission für Bildungsplanung und Forschungsförderung

³ Bildungswege in der Informationsgesellschaft

“Öğretmen Eğitiminde Yeni Medya” projesi ile devam etmiştir (Bentlage&Hamm, 2001). Projenin sonuç bildirgesinde, öğretmen eğitiminde yeni medyanın temel ve ek eğitim biçimleri tanıtıldı (Spanhel &Tulodzieckie, 2001).

Öğretmen Eğitiminde Medya Pedagojisinin Önemi

Medya pedagojisinin öğretmen eğitimindeki önemi, okul ve derslerin medya tarafından yapılandırılmış gerçeklik olarak ortaya çıkmasından kaynaklanmaktadır. Sosyal sistemler iletişim temelinde işlemektedir; her iletişim medyaya bağlıdır. Yüzyıllarca okullarda temel medya, dildi. Yeni kuşakların tüm yaşam alanlarına ve de okullara yeni medyanın girmesi sonucu, medyanın belirlediği tüm ilişki boyutlarıyla sistem olarak okullar da değişti. Tablo 1’de (74) bu değişimin önemi görülmektedir.

Bu değişiklikler, sistemin içinde (derste ve okulda) iletişim yapılarını olduğu gibi, sistem dışında başka sosyal sistemlerle olan iletişim yapılarını da içermektedir. Bu sosyal sistemlerden okula girdi alırken, diğer yandan çıktı edimi sunulmaktadır (Spanhel, 2001: 14). Burada sosyal sistem ile öğretmen ve öğrencileri kapsayan psikolojik sistem arasındaki kesişme noktası merkezi bir önem taşımaktadır. Öğretmenler ve öğrenciler iletişimi yaratarak, okul iletişiminin bir parçası olmaktadır. Medya koşullu iletişim ve katılım eğitim sürecinin niteliği ve başarısına bağlıdır! Yeni medyanın okullara güçlü bir şekilde girmesi ile iletişim sürecinin kalitesi yanında, bu sürece katılım olanakları da değişmiştir. Özellikle ders içeriklerinin sunum teknikleri ve temsillerini, ayrıca öğrenme biçimleri ve öğrenme verimini, diğer bir ifade ile yeni kuşağın algılama, düşünme,

değer ve eylem örneklerini daha ileriye yönelik değiştirmiştir. Bunun anlamı şudur: İletişim medyası ile öğrencilerin antropolojik temel koşulları, yani çevreleriyle (ders içerikleri), diğer insanlarla ve son olarak da kendileriyle ilişkilerini değiştirmiştir (Merkert, 1992). Delphi-Studie (Vollstädt, 2002), bilimsel ve uygulama alanlarından 50 uzman ve 130 eğitim fakültesi öğrencisi arasında bir araştırma yürüttü. Bu sonuçlar aşağıda yer almaktadır:

- Yeni medya yeni öğrenme kültürünü olanaklı ve gerekli kılmaktadır.
- Uzmanların %80’i yeni medya aracılığıyla kendi kendine öğrenme kalitesinin yüksek niteliklere ulaşabileceği beklentisini taşımaktadır (ders içerikleri ve ders yöntemlerinin genişlemesi, bireyin kendi sorumluluğu ile öğrenmesi, derslerin açılması, ortak plan ve organizasyon, internet ağında öğrenme sayesinde kooperasyon ve iletişim).
- Medyanın değişen çok çeşitliliği, öğrenme süreçlerinin didaktik yöntemle oluşumuna etki etmekte ve özellikle eğitimcilerde aşağıdaki becerileri talep etmektedir:
 - a) Medya didaktiği yeterliliği.
 - b) Öğrenme danışmanlığı yeteneği.
 - c) Grup çalışmaları yürütebilme yeteneği.

Okullarda ve derslerde medya yapılarının değişimi, profesyonel öğretmen davranışları gibi, öğretmen rollerinde de kaçınılmaz sonuçları beraberinde getirmiştir (Bauer, 1998). Bir öğretmenin asli görevi sadece ders içeriklerini öğretmeye odaklanmamalıdır. Buradaki temel nokta, eğitim süreci içinde öğrencinin özerk bir birey olarak algılanmasıdır

(Spanhel, 2000). Öğrenme sürecinde, öğrenme yöntemlerini, kendi kendine öğrenmeyi organize edebilme yeteneğini metakognitiv temelde asıl niteliklere dönüştürmeyi hedeflemektedir. Öğrenciler için ders içerikleri, değişken öğrenme biçimleri, öğrenme koşullarının organizasyonu ve öğrenme sürecinin kendisi olacaktır (Spanhel, 1998). Bu anlamda şu soru önemlidir: Öğrencilere, medya okuryazarlığının öngördüğü şekilde kendi inisiyatifleriyle hareket edebilecekleri medya yeterliğini kazandırabilmek ve oldukça kapsamlı olan medya eğitiminin amaçlarına ulaşabilmek için, öğretmenler, medyaya dayalı öğrenme ortamlarını nasıl hazırlamalıdır?

Öğretmen Eğitiminde Medya Pedagojisinin İçeriği ve Amaçları

Öğretmen eğitiminde, medya pedagojisi ile geleceğin öğretmenlerine ileride kapsamlı bir medya eğitimini verebilecek yetenekler sağlanmalıdır. Medya eğitimi, kişiliğin oluşumunun bir parçası olarak, medya aracılığı ile dünya ve kendisi arasında bir bağ kurma sürecidir. Bu süreçte çocuk ve gençler medyaya karşı eleştirel bir mesafe ve onunla ilişkilerinde ona karşı sorumluluk davranışını inşa etmelidirler (Spanhel, 2001). Bu bağlamda medya yeterliliği, diğer yeterliliklerle (sosyal yeterlik, alan ve bireysel yeterlik gibi) kişilik gelişiminin vazgeçilmez koşuldur. Vazgeçilmezdir çünkü, medya okuryazarlığı olmadan eğitim mümkün değildir, vazgeçilmezdir, çünkü tüm eğitim temsili düşünmeye, yani simgelerin kullanımına dayanmaktadır. Bu nedenle medya eğitimi, genel eğitimin bir parçası olarak görülme zorundadır. Onun yoğunlaştığı nokta ise, simgelerle, yani medya yapılarının gerçeklik ilişkileriyle kendi belirlediği ve kendi sorumluluğundaki bilgilerde durmaktadır. Diğer

bir ifade ile bunlar, kendi düşünme sürecinde, sembollere dayanan "üst-bilişsel" bilgilerde, onun sonucu olarak olanaklar ve sınırlarda, nihayet, imgelere bağlı kişisel kimliğin yapısının bilincinde, insanın özerk davranabilme yeteneğine sahip olabilmesinde durmaktadır (Spanhel, 2002). Medya eğitimi, medya sisteminin ve sembollerin çok çeşitliliği karşısında, metakommunikation yeterliliği, dil eğitimi ve metakommunikation süreci için dilin temel işlevini bilmeyi gerektirir (Boeckmann, 1994). Öğretmen eğitiminde öğrencilere öncelikle, sembol kuramlarının temel bilgileri, medya bilimleri ve iletişim kuramları yanında, medya gelişmeleriyle birlikte çocukların antropolojik temelde değişen ilişkileri, medya aracılığıyla gerçekliğin yeniden yapılandırılması ve medya kullanımının sosyal yapıyı nasıl değiştirmekte olduğu da öğretilmelidir. Sonuç olarak, medya pedagojik kuramlar ve konseptlerin güvencesi altında, ampirik araştırma sonuçları aracılığıyla bu alanda alınacak önlemleri tanımalıdır.

Geleceğin Öğretmenleri Aşağıdaki

Alanlarda Yeterli Olmalıdırlar:

- a) Öğrencilerin günlük yaşamında medyanın etkilerini, kendi kendine öğrenme ve bu anlamda eğitim süreçlerini tanımak, bunları okul çalışmalarında göz önünde bulundurmak.
- b) Medya ile eğitim ve öğretimin görev alanlarını bilmek, algılamak ve medya eğitiminin amacı doğrultusunda öğrencileri özendirmek.
- c) Medyayı araç olarak eğitim ve öğretim sürecini iyileştirmek için kullanmak, eğitim teknolojilerini iyi analiz etmek ve medyayı eğitim ortamlarına taşımak.

d) Okullarda medya pedagojik çalışmaların aşılmasında organizasyon koşullarını tanımak, oluşturmak ve okulun gelişimine bu yönde katkıda bulunabilmek.

e) Öğretmenin kendisi iyi bir medya okuryazarı olarak; medyayı kullanabilmeli, düzenleyebilmeli, anlamalı ve medyanın üretim sürecini, yayılımını iyi kavrayarak, ona eleştirel yaklaşabilmeli, böylece medya kültürünün gelişimine etki edebilmelidir (Blömeke, 2000; Spanhel& Tulodziecki, 2001).

Bu amaçlara ulaşmak için öğretmen eğitiminin her döneminde bu konular düzenli olarak işlenmelidir. Ayrıca bu alanda hazırlanacak olan eğitim ve destek kursları, hizmetçi eğitimlerin içerikleri aşağıdaki alanlar çerçevesinde düzenlenmelidir:

- Medya Pedagojisinin Temeli; medya ve iletişim kuramları; medya sistemi, medya gelişmeleri ve medya araştırmaları, medya pedagojisi kuramları.
- Medya Eğitimi; medya sosyalizasyonu, medya alanında eğitim ve öğretimin görev alanlarının algılanması, temel medya eğitiminin sağlanması.
- Medya Didaktiği; eğitim ve öğretim süreçlerinin iyileştirilmesi için medyanın kullanılması. Medyanın didaktik amaçlar için düzenlenmesi, çoklu medya öğrenme ortamlarının oluşturulması.
- Medya ve Okul Organizasyonu; gelişmelere katkı, medya konseptlerinin ve medya projelerinin, bilgi yönetiminin değerlendirilmesi ve yürütülmesi.

- Medyanın Teknik ve Bilişim Temelleri; medyaya özgü çalışma teknikleri, donanım ve program yazılımının kullanımı, uygulamaya dönük medya çalışmaları.

Medya Pedagojisinin Öğretmen Eğitimine Entegrasyonu

Zorlukları ve Olanakları

Ders içeriklerine ilk göz gezdirildiğinde medya pedagojisinin, çok fazla disiplin tarafından sağlanmasının gerekliliği anlaşılmaktadır. Öncelikle yukarıda yer alan medya eğitimi ve medya pedagojisinin temelleri alanlarıyla psikolojinin de desteğiyle eğitim bilimleri, medya didaktiği ve okul organizasyonu gibi diğer alanlarla okul pedagojisi ve öğrenme psikolojisi sorumlu olmalıdır. Bilgisayar sunumları gibi, medya projeleri ya da uygulamalarına ilişkin medya yeterlilikleri, öğrencilerin isteklerine bağlı olarak katılacakları bilgisayar kursları ile sağlanmalıdır. Ancak medya pedagojisi bilgileri, kuramları, yöntemleri ve uygulama konseptleri, eğitim personelinin kendisinin profesyonel eğitimi için yeterli değildir (Spanhel, 2001). Öğretmen eğitimin her alanında ve döneminde, eğitim ve ders içerikleri sürecine bu değişen anlayışın, yani onların medya eğitimlerini güçlendirmek için, gelişmelerin, eğitim ve öğretim sürecinde görünür kılması gerekmektedir. Örneğin, Alan Bilimi: Medya öğretiminin alana ilişkin içeriği nasıl olacak? Yüksek yazılım, video ya da bilgisayar simülasyonu başka bir biçimde nasıl şekillendirilebilir? Aslında mantıklı olan üniversite dersleri ve seminerlerinin okul dersleri için model oluşturmasıdır. Bu bağlamda problem ve ev ödevi gibi örnek olaya dayalı biçimlerle medyadan elde edilen bilgiler gözler önüne serilmelidir (Spanhel, 1999). Ancak Delphi araştırma sonuçları

yüksekokullardaki gerçekliğin tamamen farklı olduğunu göstermektedir:

Uzmanların %70'i gelecekte sistematik bir medya pedagojisi meslek eğitiminin verilmeyeceğini belirtmektedirler. Öğrenciler de medya didaktiği üzerine çok bilgilendirilmediklerini onaylamaktadırlar. Öğrenciler, donanım ve bilişim eğitimi gibi, onun sunumları ve kullanımı konusunda çok az ders aldıklarını, hocalarının da kendileri için bu konuda çok iyi örnek oluşturmadığını belirtmektedirler.

Tasarıların Hayata Geçirilmesi

Yüksekokul Ağı çerçevesinde 1999-2001 yılları arasında "Öğretmen Eğitiminde Yeni Medya" adı ile Tulodziecki ve Spanhel'in koordinatörlüğünde yürütülen çalışmada medya pedagojisinin öğretmen eğitimine entegrasyonu konusunda iki öneri geliştirildi:

A. Temel Ders Planı (Curriculum):

Devlet kuralları uygulanmaksızın, tüm üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin eğitimi için minimal çözüm geliştirilebilir. Öğretmen yetiştiren fakültelerin tüm bölümlerinde medya pedagojisi eğitimi üç içerik kapsamıyla temel ders planı içinde verilebilir:

- a) Eğitim ve öğretimde medyanın düzenlenmesi ve kullanılmasının temelleri.
- b) Öğretmen eğitim süreçleri için medyanın kullanımı.
- c) Medya alanında eğitim ve öğretimin görevleri ve bunların okul ortamında gerçekleştirilmesi.

Burada ifade edilen "gerçekleştirilmesi" ile şu anlaşılmalıdır: Tüm öğrenciler zorunlu ders olarak (Seminer), "medyanın eğitim ve öğretimde tasarlanması ve kullanılmasının

temellerini" bir sömestir içinde haftada iki saat almak zorundadırlar. Ayrıca zorunlu derse ek olarak öğrenciler seçmeli ders olarak, bu alanda daha derinlemesine öğrenmek ve eksikleri kapatmak için 'b' ve 'c' maddelerinde yer alan derslerden birer seçmeli ders almalıdırlar. Bu dersleri başarıyla tamamlayan öğrenciler, eğitim bilimleri ya da alan didaktiği alanında başarılı kabul edilecektir (Spanhel & Tulodziecki, 2001: 14). Buna ilişkin ilgili düzenlemeler eğitim yönetmeliklerine konulmalıdır.

B. Ek Eğitim Konseptinin Oluşturulması:

Teknik gelişmeler ve medya pedagojisindeki "ayrışma" nedeniyle tüm öğretmenlerin medyanın her alanında yeterli olarak çalışabilecekleri yönünde beklenti geliştirilemez. Bu nedenle her okul, en azından medya pedagojisi alanındaki sorular için alanda yetkin bir eğitim elemanı bulundurmalıdır. Özellikle medya merkezleri, eğitimciler ve meslek içi eğitim hizmetlerinin karşılanması için mesleki ve yerel düzeyde spesifik bir eğitim ihtiyacı ortaya çıkarmaktadır. Medya pedagojisi ek eğitimi ile okullarda sistematik medya pedagojisi temel eğitimi öngörülmektedir. Yüksekokullar Ağı projesi sonucunda, medya pedagojisi ek eğitimi için haftada toplam 28 saati kapsayacak bir eğitimin verilmesi, yani yukarıda sözü edilen a, b, c maddelerinden ve seçmeli derslerin her birinden 6 saat ve stajla bağlantılı olarak yürütülecek olan dört saatlik ders alınması önerilmektedir (Spanhel & Tulodziecki, 2001).

Medya Pedagojisi Ek Eğitimi İçin Farklı Konseptler Yer Almaktadır:

1. Genişletilmiş Eğitim Olarak Medya Pedagojisi:

Bavyera’da yeniden düzenlenen öğretmenlik yeterlilik sınav yönetmeliğine göre 44 saatlik eğitim sürecini kapsayan genişletilmiş öğretmen eğitimi bitirme sınavı. Bunun için profesörlerden oluşan bir çalışma grubu tarafından örnek bir taslak geliştirilmiştir. Bavyera Üniversitesinde ekonomik nedenler ve personel eksikliği nedeniyle uygulaması bugüne kadar başarısızlıkla sonuçlanmıştır. (Tablo 2: 74)

2. Hâlihazırda Öğretmenler için Medya Pedagojisi Meslek İçi Eğitim Programları:

Nordrheinwestfallen bölgesinde Hagen uzaktan eğitim ders programları gibi.

3. Bölüm Olarak Üniversitede Medya Pedagojisi Eğitimi:

Erlangen Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi üç sömestirlik “Multimedia-Didaktik” master programını geliştirdi. Bu programa katılabilmek için öğretmen olarak çalışabilmek için gerekli olan devlet sınavını kazanmak, bu alandaki stajını tamalamış olmak koşulları getirildi. Bu eğitimin sonucunda “Master of Science” diploması verilmektedir. Bu master programı ile mezunların hem okullarda hem de özel sektörde bilinçli bir şekilde çalışmalarını amaçlanmış, bu nedenle program geniş tutulmuştur.

Gelecek Gelişmeler İçin Görüşler:

Öncelikli olarak medya pedagojisi genel öğretmen eğitimine entegre edildi. Ancak bu konseptin tümüne yerleştirilmesi için daha çok zamana ihtiyaç var. Eğitim fakülteleri

öğrencilerinin medya pedagojisi temelinde güvenilir bir eğitim almaları ve de öğretmenlerin büyük bölümünün medya pedagojisi yeterliklerini okullara getirebilmeleri yılları alacaktır. Bu alandaki zorluklar yalnızca öğretmen eğitiminin yapısında ve eksik kaynaklarda durmamaktadır. Aşağıda sıraladığım alanları medya pedagojisinin hızla öğretmen eğitimine yerleştirilmesini zora sokabilir:

I. İçerik Yönünden:

- Eğitim süreçlerinin iyileştirilmesi adına eski medyayı gözardı ederek, tek taraflı olarak yeni medyaya yönelmek,
- İçeriğin gözardı edilmesi: Hangi ders içerikleri okullarda iyileştirilmiş medya destekli eğitim ve öğretim yöntemleriyle benimsenmelidir?
- Sonuç: Her bir okul türü için geliştirilmiş, denenmiş ve değerlendirilmiş medya ders programlarının olması.

II. Kurumsal ya da Organizasyon Problemleri:

- Üniversitelerde bu yönde yapılacak eğitim ve sınav düzenlemelerinin uzun bir süreci kapsaması.
- Yüksekokullarda az sayıda medya pedagojisi profesörlerinin bulunması ve bu alanda yeni elemanların yetiştirmemesi.
- Bilinçli yüksekokul didaktiğinin eksikliği

III. Profesyonellik Açısından:

- Medya pedagojisi konsepti, eğitim personelinin meslek anlayışında öğretmen profesyonelliğinin bir koşulu olarak kazandırılmak zorundadır (Spanhel, 2001: 278). Böylesi bir ye-

terlilik ise, bilmek, yapabilmek, eylemek olarak meslek eğitimin birinci ve ikinci dönemleri içinde kazanılmalı ve daha sonra hizmet içi eğitimlerle bu bilgiler pekiştirilmeli ve de geliştirilmelidir (Bauer, 1998; Combe

&Helsper, 1997). Öğretmenler medyaya karşı sorumluluk geliştirebilmelerinde, öğrencilere yardımcı olabilirler ve böylece bu alanda etik bir duruşun temelleri atılabilir.

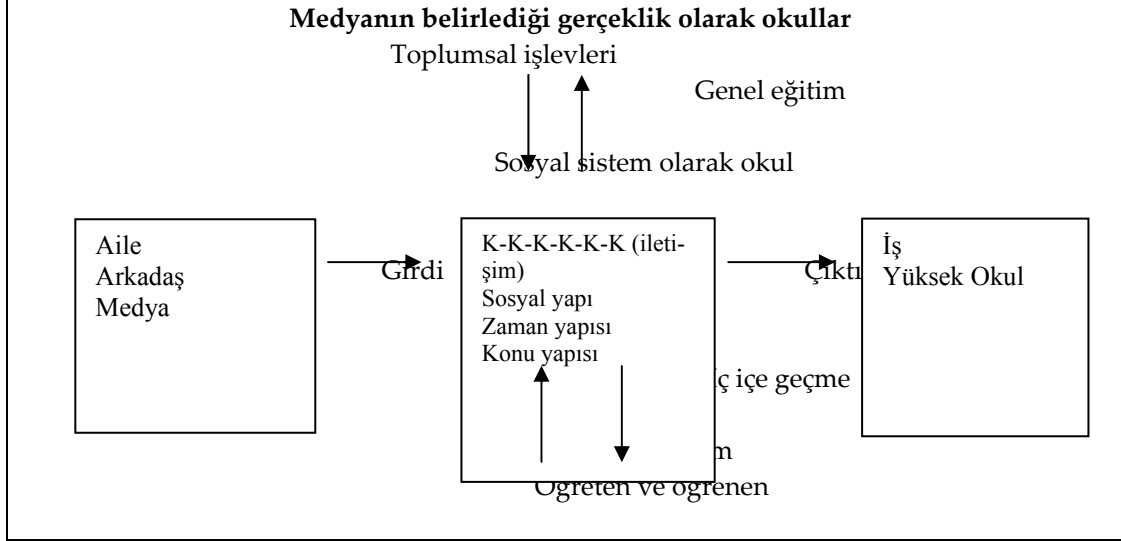
KAYNAKLAR

- Aufenanger, S., Schulz-Zander, R., Spanhel D. (2001). Anforderungen an die Lehrerausbildung auf der Basis von Erfahrungen in Modelversuchen zur Medienerziehung. S. Aufenanger, R. Schulz-Zander, D. Spanhel (Edited by), *Jahrbuch Medienpädagogik* 1 (135-152). Opladen: Leske + Budrich.
- Bachmair, B., Spanhel, D., De Witt, C. (2001). Die Bedeutung der Medienpädagogik in pädagogischen Ausbildungsgängen. B. Bachmair, D. Spanhel, C. De Witt. (Edited by), *Jahrbuch Medienpädagogik* 2 (11-104). Opladen: Leske+Budrich.
- Bauer, K. O. (1998). Pädagogisches Handlungsrepertoire und professionelles Selbst von Lehrerinnen und Lehrern. *Zeitschrift für Pädagogik*, 44, 343–359.
- Bayerisches Staatsministerium für Unterricht, Kultus, Wissenschaft und Kunst (Edited by) (1996). *Sammelwerk Medienzeit. Medienpädagogik/Medienerziehung. Beschlüsse der KMK und der BLK*. München: Auer Donauwörth.
- Bentlage, U., Hamm, I. (Edited by) (2001). *Lehrerausbildung und neue Medien. Erfahrungen und Ergebnisse eines Hochschulnetzwerks*. Gütersloh.
- Blömeke, S. (2000). *Medienpädagogische Kompetenz. Theoretische und empirische Fundierung eines zentralen Elements der Lehrerausbildung*. München: KoPäd.
- Boeckmann, K. (1994). *Unser Weltbild aus Zeichen. Zur Theorie der Kommunikationsmedien*. Wien: Braumüller.
- Combe, A., Helsper, W. (1997). *Pädagogische Professionalität. Untersuchungen zum Typus pädagogischen Handelns*. Frankfurt:Suhrkamp.
- Hermanns, A. (1995). *Uni-Training: Erziehungswissenschaft. Einführung in die Grundstruktur des Fachs und Erschließung fachspezifischer Texte*. Stuttgart. Dresden: Ernst Klett.
- Merkert, R. (1992). *Medien und Erziehung*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

- Moll, S., Tulodziecki, G. (2000). *Schlussbericht zum BIG-Modellvorhaben "Neue Medien und Lehramtsstudium"*. Paderborn: Universität.
- Spanhel, D. (1998). Neue Medien-alte Bildung? Zur Notwendigkeit einer Reform von Schule und Lehrerbildung. Vortrag beim Kongress Medienkompetenz der Staatskanzlei Kiel.
- Spanhel, D. (1999a). *Integrative Medienerziehung in der Hauptschule. Ein Entwicklungsprojekt auf der Grundlage responsiver Evaluation*. München:KoPäd.
- Spanhel, D. (1999b). Multimedia im Schulalltag-Was müssen Lehrerinnen und Lehrer wissen, um Multimedia einsetzen zu können? D. M. Meister, U. Sander (Edited by.), *Multimedia. Chancen für die Schule* (54-76) Neuwied: Luchterhand.
- Spanhel, D. (2000). Professionalität des Philologen. Lehrerbild, Lehrerprofessionalität und Schulwirklichkeit heute. Bayerischer Philologenverband, Lehrerbildung-Gymnasium 2000. Bildungskongress. München.
- Spanhel, D. (2001). Medienpädagogische Kompetenz als integraler Bestandteil der Lehrerprofessionalität. B Herzig. (Edited by), *Medien machen Schule. Grundlagen, Konzepte und Erfahrungen zur Medienbildung* (267–294). Bad Heilbrunn:Klinkhardt.
- Spanhel, D.(2002). Medienkompetenz als Schlüsselbegriff der Medienpädagogik? *Forum Medienethik*, 1/2002 Medienkompetenz–Kritik einer populären Universalkonzeption (48–53). München: KoPäd.
- Spanhel, D., Hüber, H.-G. (1995). *Lehrersein heute-berufliche Belastungen und Wege zu deren Bewältigung*. Bad Heilbrunn:Klinkhardt.
- Spanhel, D., Tulodziecki, G. (2001): Rahmenkonzepte für neue Medien im Lehramtsstudium: Basis- und Zusatzqualifikation. U. Bentlage, I. Hamm (Edited by.). *Lehrerbildung und neue Medien. Erfahrungen und Ergebnisse eines Hochschulnetzwerkes* (9-25). Gütersloh: Bertelsmann Stiftung,
- Spanhel, Dieter (März 2007). Medienpädagogik in der Lehrerbildung, *Medienimpulse*, Heft: 59. S. 43-48.
- Vollstädt, W. (2002). *Lehren und Lernen. Delphi-Studie der Cornelsen-Stiftung*. Manuskript

TABLolar VE ŞEKİLLER

Tablo 1: (Hermanns, 1995: 68)

Tablo 2: Baviera için planlanan genişletilmiş medya pedagojisi eğitim programı

Giriş Modülü	Medya Eğitimi Modülü	Medya Didaktiği Modülü	Medya ve Okul Gelişimi Modülü	Medya Enformasyon Teknikleri Temel Bilgileri Modülü
	<p>Temel 1 medya toplumunda eğitim ve öğretim</p> <p>Temel 2 medya okuryazarlığına yönelik eğitim</p>	<p>Temel 3 pedagojik ve didaktik medya ve öğrenme ortamlarının düzenlenmesi</p> <p>Temel 4 alan didaktiğinin medya ve öğrenme ortamlarında düzenlenmesi</p>	<p>Temel 5 medya danışmanlığı ve hizmet içi eğitim</p> <p>Temel 6 yeni medya ile organizasyon gelişmeleri</p>	<p>Temel 7 enformasyon teknikleri temel bilgileri</p> <p>Temel 8 enformasyon teknikleri temel yeterliliği</p>